

ALİ GÜRBÜZ

Andırınlıların Ali Ağabeyi

İlerleyen yaşına rağmen hepimiz ona “Ali Ağabey” derdik. Ali Ağabey, derken duyduğumuz yakınlığı kendisi bizlere verirdi. Ali Ağabey; pozitif enerji yayan, güler yüzlü, hayat dolu, hayata barışık gözle bakan bir insandı.

Ali Gürbüz ile tanıştığımız yıl 1979 senesiydi. O yıllar Adana’da Andırınlılar ya fazla meydanda yoktu ya da sayıca azdılar. Bilinenlerin başında Ali Gürbüz gelmekteydi.

Adana’da İmam Hatip Lisesinin bulunduğu cadde üzerinde demir ticareti yapıyordu aile çevresiyle. Yığınla demirlerin bulunduğu koca işyerinin bir köşesinde camlı bölmede tanışmış, sohbet etmiştik. Artık ziyaretine gidiyordum. Ben ona “Ali Amca” diyordum o da bana “yeğen” diyordu. Bu yakınlığımız o yaşadığı sürece devam etti.

Karaisalı Kaymakamlığım yıllarında Adana’ya her gidişimde ziyaret ederdim. Kireç fabrikası kurulurken, halka açık hisse senetlerini pazarlarken Karaisalı Ali Bey ile yanına gitmiştik. “Memleketimize bir yatırım yapılıyor. İnsanlar ekmek yiyecek. Benim de katkım olsun.” diyerek ortak olmuştu. Hatta fabrikayı tümünden almayı teklif etmiştim o zaman. Daha sonra Adana’ya yeniden gelişimde “Haklı çıktın. Fabrikayı keşke ben alsaymışım. Ham maddesi taş. Eskimez, çürümez, yitmez. Güzel ve kâr eden bir yatırım olmuş.” demişti. Oradan anladım ki Ali Amca müteşebbisti. Geleceği görüyordu. İyi bir ticaret adamıydı. Hesabını kitabını bilen, yatırım yapmayı seven bir iş adamıydı.

Adana’ya üçüncü gelişimde Ali Amca ile çok daha yakın olduk. Önce telefonla görevimde başarılar diledi. En kısa zamanda geleceğini söyledi. “Yok, ben size geleceğim.” dedimse de gecikmeden habersiz geliverdi. Sohbet ettik. Bu mütevazı davranışı onun asil yanını gösteriyordu.

Ali Amca kimdir? Nasıl bir insandır? Ali Gürbüz, Çokak nahiyesindendir. Çokak’ın ileri gelen ailelerinden birinin çocuğu olan Ali Amca, küçük yaşta zanaatkârlık ve ticaretle tanışır. O yıllarda Çokak ve çevresi Kadirli ile daha çok bağlantılıdır. Hayat onu Çokak dışına çeker. Andırın derken Kadirli. O yıllarda Kadirli’de eğitime devam eder. Kayınvalidem Kadirli Milli Eğitim Eski Müdürü Dane Carıllı’nın sınıf arkadaşıdır. Ali Amca, Kadirli’deki ticaret hayatını geliştirmek isteyince kendini Adana’da bulur. Onun bu yolculuğu kendini geliştirmek isteyen her kırsal kesim insanının yolunun gurbete düşeceğinin misalidir.

Ali Gürbüz Çokak’ta ileri gelen bir aileden olması ve zeki oluşu nedeniyle çocukluğunda geçen olayları çok iyi hatırlardı. O yıllar cumhuriyetin başlangıç yıllarıdır. Bir yanda harp sonrası yoksulluk, bir yanda Kadirli’den beri Toros dağlarını saran “İnce Mehmet” romanına konu olan eşkıyalık dönemidir. Ali Amca saatlerce eşkıyalık dönemini, geçen olayları, kişileri, konuşmaları dün gibi anlatırdı. Hayıflanmamız o ki, hiçbirimiz anlattıklarını kayda ve kaleme almadık. Elimizde yalnızca Hüsnü Karcı’nın Tırşik Dergisi’nde yayınladığı röportajı mevcuttur.

Andırın tarihini, özellikle cumhuriyet sonrasını bileceksek, Ali Amca'nın anlattıklarını kayda geçirmeliydik. Çok net, açık, yorumsuz bir üslupla o dönemde geçen olayları anlatırdı. Bu anlatımlardan anlıyoruz ki, tarihten beri Andırın ve Kadirli iç içe yaşanmış ve ayrılmaz bütün oluşturmuştur. Bugün bile aynı gerçeği yaşamaktayız.

Ali Amca, Adana'da ticaret yaparken iki hususu ihmal etmemiştir: Biz, memleketinden yani Andırın'dan kopmamıştır. Diğeri, sivil toplumdan kopmamış, onlarla iç içe olmuştur. Sivil toplumları maddi – manevi destekleyerek onlara arka çıkmıştır. Bu iki husus memleketine faydalı olmak isteyen, aydın olmak isteyen insanlara ışık tutacak hayat tarzıdır. Kılavuzdur. Esasen göçle yerinden olmuş, şehirlere dolmuş ülkemizin geleceğine de ışık tutmaktadır.

Bu bağlamda Ali Amca neler yapmadı ki? Çokak'ta okul yaptırdı. Kasabanın pek çok ihtiyaçlarını karşıladı. Yoksul insanlara yardım ederdi. Akrabalarını kollar, gözetirdi. Sıkışan insanlar ona koşardı. O da elinden geleni yapmaktan zevk alırdı. "Bunlar bizim insanımız." derdi.

Ali Amca'nın sivil toplum yönü hayranlık duyulacak özellikler taşır. Aktif ticaret hayatında olsun, dinlenmeye çekildiği dönemde olsun sivil toplumla iç içe olmuştur. Adana'daki Andırın derneğinde hepimize ağabeylik, hamilik yapmıştır. Derneğin binanın alınması tamamen onun çaba ve gayretleri sonucunda olmuştur. Dernek yönetimine "Siz aranızda toplayın, geriye kalanı ben tamamlayacağım." demesiyle bu günkü yer alınmıştır.

Ali Amca her dernek toplantısına katılır, hoş sohbetler yapardı. Herkesin tek tek hatırlarını sorar, durumuyla ilgilenirdi. Rahatsız olup katılamadığı zamanlarda arar, selam ve iyi dileklerini gönderirdi. Dost ve hemşehri canlısı bir insandı.

Ali Amca son yıllarda, yazları tamamen Bürücek yaylasında geçiriyordu. Öyle ki bahar gelince gider sonbaharda inerdi. Bürücek'te ormanın içinde yamaçta uzaktan görünen iki apartmanın hemen altında dört beş kat yayla evinde yaşardı. Yıllar yılı buraya emek vermişti. Her türlü meyve ağaçları olan bahçesi, çam ağaçları, çeşmesi, kamelyası, terasları ile güzel bir yayla konağıdır burası. Üç yıl yazları Bürücek yaylasında komşu olmuştuk. Ailece ziyaretine giderdik. Uzun yaz günlerinde, serin ortamda üşüdüğümüzde, içeride sohbetlere daldık. Andırın, Kadirli, Çukurova kıtlık yılları, eşkiya hikâyeleri ilgimizi çeker, saatlerce dinlerdik. Evinde bizlere ne yapacağını şaşırdı. O, yanında ne varsa ikram eder, olmayanları çarşıdan getirtirdi. Hanımı Seyhan Hanım(teyze) ile cömertlikte adeta yarışarlardı. Bu aile, varını yoğunu paylaşan, paylaştıkça varı yoğu artan ailelere güzel bir misaldir.

Ali Amca, çocukları çok severdi. Çocuklarla ilgilenir, onların dünyasına iner, onlarla aynı dili konuşurdu. Çocukların mutlu olması için elinden geleni yapardı. Çocuklara gençlere hayatından, tecrübelerinden aktarır, nasihat verirdi. Nasihatleri biz büyükler için de birer ışıktı. Bizim gençler Aykut ve Burak ile arkadaş gibiydiler.

Ali Amca, sağlığına iyi geldiği için Bürücek yaylasında kalırdı. Akraba, eş ve dostları sık sık yanına uğrardı. Gelenlerle sohbet ederdi. Çevresinde saygı uyandırırdu. Sabah yürüyüşünü ve sporunu eksik etmezdi. Adana'da da günlük yürüyüşünü yapardı. Karşılaştığı insanlarla selamlaşırdı. Komşuları, iş çevresi, akraba ve dostları onu sık sık arardı. Cömertlik, kendini aşan olgunluk, söz söyleme adabı, insanları kucaklayışı, mütevaziliği, dürüstlüğü,

beyefendiliği, güzel Türkçesi en güzel taraflarıydı. Adana tabiriyle “bonkör”, hayırsever, iyilikten hoşlanan bir insandı. Hayatında sağlıkla varlığın farkına varmış biriydi. Her ikisi de cemiyetin içinde paylaşıarak var olacağına inanırdı. “Varlığı ve sağlığı, faydalı olmak için kullanmalı.”derdi.

Ali Amca’nın hayatı ta çocukluğundan beri dolu dolu geçer. İçinde bulunduğu toplumun ve dönemin siyasi, sosyal, kültürel olaylarına karşı duyarlı olmuş birisiydi. Bu nedenle hayatı Çukurova tarihinden bir kesitti. Toplum ondan çok şey beklemişti. O da verebileceği kadar vermişti. Bundan sonra topluma düşen görev onun ismini, anısını yaşatmak olmalıdır. Bu görev başta ailesine ve bizlere düşmektedir. Ali Amca bedenlen aramızda olmasa da bıraktığı izlerle hep var olacaktır. Allah’tan rahmet diliyorum.